

som vi kun kunne ønske, at Arbejderne ville benytte paa en rigtig, fornuftig Maade. — Men hvor der altsaa kan saaledes ad Foræningsveien tilveiebringes den Slags Lønnings-satser, navnlig for Haandværksarbejdere, der tænker jeg mig, at det vilde være en Garanti lige saa vel, hvor der er Tale om at udføre Statsarbejde, som hvor der er Tale om at udføre Arbejde for Andre, og der vil altsaa en saadan særlig Indstriden, særlige Foranstaltninger være mindre nødvendige. Tilbage blive jo saa de Arbejder, der ikke falde ind under Haandværksarbejde, og hvor der ikke er Tale om disse almindelige Lønnings-satser og den Garanti, der kan ydes derigjennem, altsaa navnlig f. Ex. Jordarbejde og den Slags Ting, som jo Staten kommer til at udføre i betydeligt Omfang. Jeg skal f. Ex. blot minde om det Jernbanelovforslag, vi sidst vedtog, angaaende Jernbanen fra Næstved til Slagelse. Det bliver altsaa Spørgsmaalet, vil det der være nødvendigt af det Hensyn, jeg for fremhævede, at Staten selv lader det udføre? Men jeg tror dog at maatte sige, at under saadanne Forhold, som der foreligger, der vil netop den almindelige Lov om Tilbud og Efterspørgsel som bestemmende for Prisen i alt Fald til en vis Grad værne om Arbejdernes Interesse. Det er jo vel givet, at den stedlige Arbeidskraft ikke vil være tilstrækkelig, at der maa søges Arbeidskraft andetsteds fra, og at en saadan forøget Efterspørgsel vil bringe Prisen i Veiret, og derigjennem vil den almindelige Konkurrence øve sin Indflydelse til Gavn for Arbejderne. Kun er der et Hensyn, som det forekommer mig, at der dog er Grund til at fastholde, og det er det, som jeg nævnte før, at Arbejderne i det Væsentlige skulle være forbeholdte Danske, thi det er givet, at hvis man aabner Døren for en Import af al mulig Arbeidskraft, saa vil derigjennem kunne fremkaldes en Konkurrence, som vil kunne trykke Prisen ned under det Lavmaal, som den ikke bør gaa under. Nu er det ingenlunde min Mening, at Regjeringen i alle saadanne Arbejdsoverdragelser ubetinget skal udelukke fremmed Arbeidskraft, og jeg, som usaghyndig i den Slags Forhold, tør ikke gaa med til at anbefale noget Saadant. Jeg kan tænke mig, at der kan være Nødvendighed for at benytte Fremmede, at der er de Arbejder, som ikke godt kan udføres af vore egne o. s. v. Men hvad jeg dermed haaber og ønsker til Arbejdernes Betyrrelse, det er, at Regjeringen har Opmærksomheden henvendt paa, at ikke den fremmede Konkurrence, Indførelse af fremmed Arbeidskraft, benyttes paa en saadan Maade, at den trykker Arbejds-

priserne ned i en uforholdsmæssig Grad, saaledes at Bøderlaget bliver formindsket paa en Maade, som man ikke kan finde retfærdig, med andre Ord, at der sættes Grændser for Tilgangen af fremmed Arbeidskraft. Det er overhovedet et af de Punkter, som jeg tror, at de, der virkelig ville beskytte det nationale Arbejde, først og fremmest maa have Opmærksomheden henvendt paa, thi det kan ikke nytte, at man beskytter Korn, Industri og Haandværk, naar det, som er vigtigst, nemlig den fremmede Arbeidskraft, frit og uhindret kan komme ind og gjøre sin Konkurrence gjældende. Der er et Hovedsynspunkt, hvor Beskyttelsen for eget Arbejde i væsentlig Grad maa gjøre sig gjældende, og det tror jeg derfor netop ved den Slags Arbejde, som her er Tale om, i fortrinlig Grad bør fastholdes. Men saa er der andre Arbejder, f. Ex. saadanne, som ligge nær ved Hovedstaden, hvor det navnlig i arbejdsløse Tider er givet, at Tilstrømningen og Tilbudet af Arbejdet vil være saa stort, at det kan befrugtes, at Prisen vil synke under det Lavmaal, som man billigtvis kan kræve, at Arbejderen maa nyde, naar man vil fastholde Grundsætningen, at en Arbejder er sin Løn værd. Her maa vi huske paa, at Hovedstaden i en arbejdsløs Tid saa at sige har en uudtømmelig Beholdning af Arbeidskraft, og naar den kommer ud paa Markedet, saa kan der være en Fare for, at denne Rigdom, denne Tilstrømning, naar Arbejderne overdrages til Andre, medfører, at Lønnen synker under det, som man under alle Omstændigheder maa ønske den holdt oppe ved, navnlig i Tider, hvor der er Arbejdsløshed, hvor Folk saa at sige ere rede til at stille deres Kræfter til Disposition for et hvilket som helst Beløb. Der er da en Bæmselighed, en Fare for, at man, som sagt, hyder Arbejderne mindre, end man billigtvis bør hyde dem, og dette er Uret mod Arbejderne. Det er uheldigt, naar Staten som den største Arbejdsgiver foregaar med et Exempel, som man ikke ønsker bør efterlignes, og det er uheldigt for Regjeringen, dersom Saadant skulde ske, thi hvordan det vendes og dreies, er det givet, at Ansvarret vil lægges paa den, og man maa ønske, at Regjeringen ikke ifalder det Ansvar. Derfor tror jeg, at der fra ethvert Synspunkt vilde være Interesse i under saadanne Omstændigheder, hvor der er Fare for, at Arbejdsprisen kunde komme til at synke saa dybt, at den almindelige Bevidsthed vilde sige: det er for lidt, saa Lidt bør ikke hydes en Arbejder, at da Regjeringen er rede til at træffe saadanne Foranstaltninger, som kunne og ville være egnede til at holde